Zbierka súdnych rozhodnutí

NÁVRHY GENERÁLNEHO ADVOKÁTA
MANUEL CAMPOS SÁNCHEZ-BORDONA
prednesené 14. januára 2021 [1]

Spojené veci C-551/19 P a C-552/19 P

ABLV Bank AS (C-551/19 P)
Ernests Bernis,
Oļegs Fiļs,
OF Holding SIA,
Cassandra Holding Company SIA (C-552/19 P)
proti

Európskej centrálnej banke (ECB)

„Odvolanie – Banková únia – Jednotný mechanizmus riešenia krízových situácií úverových inštitúcií a určitých investičných spoločností (SRM) – Nariadenie (ES) č. 806/2014 – Postup riešenia krízových situácií, ktorý sa uplatní v prípade, že subjekt zlyháva alebo pravdepodobne zlyhá – Materská spoločnosť a dcérska spoločnosť – Konštatovanie ECB o zlyhávaní alebo pravdepodobnom zlyhaní – Prípravné akty – Akty, ktoré nie je možné napadnúť žalobou – Neprípustnosť“

1. Dňa 23. februára 2018 Európska centrálna banka (ďalej len „ECB“), ktorá vykonávala dohľad nad spoločnosťou ABLV Bank AS (ďalej len „ABLV Bank“) z dôvodu, že išlo o „významnú“ finančnú inštitúciu, konštatovala, že v prípade tejto inštitúcie a spoločnosti ABLV Luxembourg SA (ďalej len „ABLV Luxembourg“) „išlo o zlyhávanie alebo pravdepodobné zlyhanie“ v zmysle článku 18 ods. 1 nariadenia (EÚ) č. 806/2014 [2].

2. ABLV Bank a niektorí z jej priamych a nepriamych akcionárov napadli uvedené konštatovanie ECB na Všeobecnom súde, ktorý dvoma uzneseniami [3] vydanými vo veciach T-281/18 [4] a T-283/18 [5] rozhodol, že predmetné žaloby o neplatnosť sú neprípustné.

3. Žalobcovia z konania na Všeobecnom súde teraz napádajú tieto dve uznesenia v odvolacom konaní.

4. Súdny dvor má pri rozhodovaní o týchto odvolaniach príležitosť, pokiaľ sa nemýlim, po prvý raz sa vyjadriť k postupu, ktorý sa vzťahuje na prijímanie „programov riešenia krízových situácií“ finančných inštitúcií, ktoré podliehajú jednotnému mechanizmu dohľadu (ďalej len „JMD“), ktorý má vykonávať Jednotná rada pre riešenie krízových situácií (ďalej len „Jednotná rada“) v rámci jednotného mechanizmu riešenia krízových situácií (ďalej len „SRM“).

1 Jazyk prednesu: španielčina.

2 Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady z 15. júla 2014, ktorým sa stanovujú jednotné pravidlá a jednotný postup riešenia krízových situácií úverových inštitúcií a určitých investičných spoločností v rámci jednotného mechanizmu riešenia krízových situácií a jednotného fondu na riešenie krízových situácií a ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 1093/2010 (Ú. v. EÚ L 225, 2014, s. 1; ďalej len „nariadenie SRM“).

3 Ďalej len „napadnuté uznesenia“.

4 Uznesenie zo 6. mája 2019, ABLV Bank/ECB (T-281/18, EU:T:2019:296).

5 Uznesenie zo 6. mája 2019, Bernis a i./ECB (T-283/18, neuverejnené, EU:T:2019:295).

5. Na jednej z fáz uvedeného postupu sa zúčastňuje ECB, ktorá posudzuje „zlyhávanie alebo pravdepodobné zlyhanie“ úverovej inštitúcie.

6. Podstatu sporu tvorí otázka, či uvedené posúdenie ECB možno napadnúť žalobou o neplatnosť. V rámci dvoch protichodných stanovísk sa z opačných hľadísk tvrdí, že

– ide o záväzný akt, ktorý je samostatný a ktorý možno napadnúť žalobou o neplatnosť, lebo má právne účinky (stanovisko odvolateľov),

– vzhľadom na to, že je to akt určený na prípravu konečného rozhodnutia, ktoré má prijať Jednotná rada, nemožno ho napadnúť žalobou. Na Všeobecnom súde možno podať žalobu len proti rozhodnutiu, ktoré prijme Jednotná rada (stanovisko ECB, ktorú podporuje Európska komisia).

I. Právny rámec: nariadenie SRM

7. Podľa odôvodnení 24 a 26 tohto nariadenia:

„(24) Keďže politiku Únie pre riešenie krízových situácií môžu stanoviť len inštitúcie Únie a keďže pri prijímaní každého osobitného programu riešenia krízových situácií zostáva priestor na voľné uváženie, je potrebné zabezpečiť náležité zapojenie Rady a Komisie ako inštitúcií, ktoré môžu v súlade s článkom 291 ZFEÚ vykonávať vykonávacie právomoci. Hodnotenie rozhodnutí o riešení krízových situácií prijímaných Jednotnou radou z hľadiska priestoru na voľné uváženie by mala vykonávať Komisia. Vzhľadom na značný dosah rozhodnutí o riešení krízových situácií na finančnú stabilitu členských štátov a na Úniu ako celok, ako aj na daňovú suverenitu členských štátov je dôležité, aby vykonávacia právomoc týkajúca sa prijímania určitých rozhodnutí o riešení krízových situácií bola prenesená na Radu. Preto by Rada na návrh Komisie mala vykonávať účinnú kontrolu posudzovania verejného záujmu uskutočňovaného Jednotnou radou a posudzovať každú podstatnú zmenu výšky [jednotného fondu na riešenie krízových situácií], ktorá sa má použiť na konkrétne opatrenie na riešenie krízovej situácie. Komisia je navyše splnomocnená prijímať delegované akty s cieľom spresniť ďalšie kritériá alebo podmienky, ktoré má Jednotná rada zohľadniť pri vykonávaní svojich jednotlivých právomocí. Takéto prenesenie úloh v oblasti riešenia krízových situácií by nemalo žiadnym spôsobom obmedzovať fungovanie vnútorného trhu s finančnými službami. Orgán EBA [Európsky orgán pre bankovníctvo] by si mal preto zachovať svoju funkciu a svoje existujúce právomoci a úlohy: mal by vypracúvať právne predpisy Únie platné pre všetky členské štáty a prispievať k ich dôslednému uplatňovaniu a posilniť zbližovanie postupov v oblasti riešenia krízových situácií v celej Únii.

(26) ECB ako orgán dohľadu v rámci JMD a Jednotná rada by mali byť schopné posúdiť, či úverová inštitúcia zlyháva alebo či pravdepodobne zlyhá a či neexistujú žiadne reálne vyhliadky na to, že by nejaké alternatívne opatrenie súkromného sektora alebo orgánu dohľadu zabránilo jej zlyhaniu v primeranom časovom horizonte. Ak sa Jednotná rada domnieva, že všetky kritériá týkajúce sa aktivácie riešení krízovej situácie sú splnené, mala by prijať program riešenia krízových situácií. Postupom týkajúcim sa prijatia programu riešenia krízových situácií, do ktorého je zapojená Komisia a Rada, sa posilní potrebná prevádzková nezávislosť Jednotnej rady, pričom sa dodrží zásada delegovania právomoci na agentúry, ako ju vykladá Súdny dvor Európskej únie (ďalej len ‚Súdny dvor‘). V tomto nariadení sa preto stanovuje, že program riešenia krízových situácií prijatý Jednotnou radou nadobudne účinnosť len v prípade, ak Rada ani Komisia do 24 hodín od jeho prijatia Jednotnou radou nevznesú námietky, alebo ak ho Komisia schváli. Dôvody, na základe ktorých je Rada oprávnená, na návrh Komisie, vzniesť námietku voči programu riešenia krízových situácií prijatého Jednotnou radou, by sa mali obmedziť výhradne na existenciu verejného záujmu alebo na podstatné zmeny uskutočnené Komisiou oproti návrhu Jednotnej rady, pokiaľ ide o využiteľnú sumu z [jednotného fondu na riešenie krízových situácií].

…“

8. V článku 18 („Postup riešenia krízových situácií“) sa uvádza:

„1. Jednotná rada prijme program riešenia krízových situácií podľa odseku 6 v súvislosti s subjektmi a skupinami uvedenými v článku 7 ods. 2 a subjektmi a skupinami uvedenými v článku 7 ods. 4 písm. b) a článku [7] ods. 5, ak sú splnené podmienky na uplatňovanie uvedených odsekov, len ak dospeje k záveru, a to na svojom výkonnom zasadnutí a po doručení oznámenia v súlade so štvrtým pododsekom alebo zo svojej vlastnej iniciatívy, že sú splnené tieto podmienky:

a) subjekt zlyháva alebo pravdepodobne zlyhá;

b) s prihliadnutím na časové a iné relevantné okolnosti neexistujú reálne vyhliadky, že akékoľvek alternatívne opatrenia súkromného sektora vrátane opatrení vykonaných v rámci schémy inštitucionálneho zabezpečenia alebo opatrenie dohľadu vrátane opatrení včasnej intervencie alebo odpísania či konverzie relevantných kapitálových nástrojov v súlade s článkom 21 prijaté v súvislosti so subjektom by zabránili jeho zlyhaniu v primeranom časovom horizonte;

c) opatrenie na riešenie krízovej situácie je nevyhnutné vo verejnom záujme podľa odseku 5.

Posúdenie podmienky uvedenej v prvom pododseku písm. a) prijme ECB po porade s Jednotnou radou. Jednotná rada smie na svojom výkonnom zasadnutí uskutočniť toto posúdenie iba v prípade, ak o svojom zámere informovala ECB a ak ECB do troch kalendárnych dní od prijatia uvedenej informácie neprijala rozhodnutie [neuskutočnila také posúdenie – *neoficiálny preklad*]. ECB bezodkladne poskytne Jednotnej rade všetky relevantné informácie, ktoré Jednotná rada požaduje na účely informovaného posúdenia.

Ak ECB usúdi, že podmienka uvedená v prvom pododseku písm. a) je v súvislosti s inštitúciou alebo skupinou uvedenými v prvom pododseku splnená, oznámi toto posúdenie bezodkladne Komisii a Jednotnej rade.

Posúdenie podmienky uvedenej v prvom pododseku písm. b) prijme Jednotná rada na svojom výkonnom zasadnutí alebo podľa okolností vnútroštátne orgány pre riešenie krízových situácií v úzkej spolupráci s ECB. ECB môže tiež informovať Jednotnú radu a dotknuté vnútroštátne orgány pre riešenie krízových situácií o tom, že podmienku stanovenú v písmene b) považuje za splnenú.

…

4. Na účely odseku 1 písm. a) sa subjekt považuje za zlyhávajúci, alebo že pravdepodobne zlyhá, ak nastali jedna alebo viaceré z týchto okolností:

a) subjekt porušuje požiadavky na zachovanie udeleného povolenia spôsobom, ktorý by bol dôvodom na to, aby ECB odňala povolenie okrem iného aj preto, lebo inštitúcia utrpela alebo pravdepodobne utrpí straty, ktoré vyčerpajú všetky jej vlastné zdroje alebo ich podstatnú časť, alebo existujú objektívne skutočnosti, ktoré potvrdzujú konštatovanie, že inštitúcia v blízkej budúcnosti poruší uvedené požiadavky;

b) objem aktív subjektu je nižší než objem jeho záväzkov alebo existujú objektívne skutočnosti, ktoré potvrdzujú konštatovanie, že objem aktív inštitúcie bude v blízkej budúcnosti nižší než objem jej záväzkov;

c) subjekt nie je schopný uhrádzať svoje dlhy alebo iné záväzky v čase splatnosti alebo existujú objektívne prvky, ktoré potvrdzujú konštatovanie, že subjekt v blízkej budúcnosti nebude schopný uhrádzať svoje dlhy alebo iné záväzky v čase splatnosti;

d) vyžaduje sa mimoriadna verejná finančná podpora…

5. Na účely odseku 1 písm. c) tohto článku sa opatrenie na riešenie krízovej situácie považuje za opatrenie vo verejnom záujme, ak je to nevyhnutné na dosiahnutie jedného alebo viacerých cieľov riešenia krízovej situácie uvedených v článku 14, pričom dané opatrenie je úmerné tomuto cieľu alebo cieľom, a likvidáciou subjektu v rámci bežného konkurzného konania by sa v rovnakom rozsahu nedosiahlo splnenie týchto cieľov riešenia krízovej situácie.

6. Ak sú splnené podmienky stanovené v odseku 1, Jednotná rada prijme program riešenia krízových situácií. V programe riešenia krízových situácií sa:

a) krízová situácia subjektu začne riešiť;

b) stanovuje uplatnenie nástrojov riešenia krízových situácií na inštitúciu, ktorej krízová situácia sa rieši, uvedenú v článku 22 ods. 2, najmä akékoľvek vylúčenie z uplatňovania nástroja záchrany pomocou vnútorných zdrojov v súlade s článkom 27 ods. 5 a 14;

c) stanovuje použitie [jednotného fondu na riešenie krízových situácií] na podporu opatrení na riešenie krízových situácií v súlade s článkom 76 a v súlade s rozhodnutím Komisie prijatým v súlade s článkom 19.

…“

9. Článok 86 („Konania pred Súdnym dvorom“) stanovuje:

„1. Proti rozhodnutiu odvolacieho výboru alebo rozhodnutiu Jednotnej rady, keď neexistuje právo odvolať sa na odvolací výbor, možno podať žalobu na Súdny dvor v súlade s článkom 263 ZFEÚ.

2. Členské štáty a inštitúcie Únie, ako aj každá fyzická alebo právnická osoba môžu v súlade s článkom 263 ZFEÚ podať na Súdny dvor odvolanie proti rozhodnutiam Jednotnej rady.

3. V prípade, že má Jednotná rada povinnosť konať a neprijme rozhodnutie, môže sa Súdnemu dvoru podať žaloba pre nečinnosť v súlade s článkom 265 ZFEÚ.

4. Jednotná rada prijme potrebné opatrenia na dodržanie rozsudku Súdneho dvora.“

II. Okolnosti predchádzajúce sporu [6]

10. ABLV Bank je úverová inštitúcia so sídlom v Lotyšsku a materská spoločnosť skupiny ABLV.

11. ABLV Luxembourg je úverová inštitúcia so sídlom v Luxembursku. Je jednou z dcérskych spoločností skupiny ABLV, v ktorej je ABLV Bank jediným akcionárom.

12. Ernest Bernis, Oļegs Fiļs, OF Holding SIA a Cassandra Holding Company SIA [7] sú priamymi a nepriamymi akcionármi spoločnosti ABLV Bank.

13. ABLV Bank bola kvalifikovaná ako „významný subjekt“, a preto bola podriadená dohľadu ECB v rámci JMD.

6 Opis okolností predchádzajúcich sporu je prevzatý z uznesenia zo 6. mája 2019, ABLV Bank/ECB (T-281/18, EU:T:2019:296, body 1 až 9).

7 Ďalej ich budem označovať len ako „priamych a nepriamych akcionárov“.

14. Ministerstvo financií Spojených štátov amerických zverejnilo 13. februára 2018 svoj zámer prijať osobitné opatrenia s cieľom zabrániť tomu, aby skupina ABLV vstúpila do finančného systému v amerických dolároch.

15. Dňa 22. februára 2018 ECB oznámila Jednotnej rade svoj návrh posúdenia zlyhávania alebo pravdepodobného zlyhania, pokiaľ ide o spoločnosť ABLV Bank a spoločnosť ABLV Luxembourg, s cieľom konzultovať ho s ňou podľa článku 18 ods. 1 druhého pododseku nariadenia SRM.

16. Dňa 23. februára 2018 ECB dospela k záveru, že v prípade spoločnosti ABLV Bank a spoločnosti ABLV Luxembourg išlo o zlyhávanie alebo pravdepodobné zlyhanie (*failing or likely to fail*) v zmysle článku 18 ods. 1 nariadenia SRM. Posúdenie týkajúce sa spoločnosti ABLV Bank a spoločnosti ABLV Luxembourg bolo oznámené Jednotnej rade v ten istý deň.

17. Dňa 23. februára 2018 Jednotná rada vydala dve rozhodnutia (SRB/EES/2018/09 a SRB/EES/2018/10), pokiaľ ide o spoločnosť ABLV Bank a spoločnosť ABLV Luxembourg. V oboch rozhodnutiach súhlasila s posúdením zlyhávania alebo pravdepodobného zlyhania podľa článku 18 ods. 1 písm. a) nariadenia SRM, ale domnievala sa, že vzhľadom na osobitné okolnosti týchto dvoch subjektov, ako aj ich hospodársku a finančnú situáciu nie je vo vzťahu k nim z hľadiska verejného záujmu nevyhnutné prijať opatrenie na riešenie krízových situácií.

18. V ten istý deň 23. februára 2018 boli tieto dve rozhodnutia Jednotnej rady oznámené vnútroštátnym orgánom pre riešenie krízových situácií Lotyšska a Luxemburska, konkrétne Finanšu un kapitāla tirgus komisija (Komisia pre finančný a kapitálový trh, Lotyšsko) a Commission de surveillance du secteur financier (Komisia pre dohľad nad finančným sektorom, Luxembursko).

19. Tak ABLV Bank, ako aj priami a nepriami akcionári podali proti konštatovaniam ECB z 23. februára 2018 žaloby na Všeobecnom súde. Žaloba spoločnosti ABLV Bank bola zaregistrovaná pod číslom T-281/18 a žaloba priamych a nepriamych akcionárov pod číslom T-283/18.

20. ABLV Bank a jej priami a nepriami akcionári súbežne podali na Všeobecnom súde žaloby o neplatnosť (čísla T-280/18 a T-282/18) proti rozhodnutiam Jednotnej rady z 23 februára 2018.[8]

21. Dňa 26. februára 2018 akcionári spoločnosti ABLV Bank začali konanie, ktoré tejto spoločnosti malo umožniť vykonať vlastnú likvidáciu, a predložili lotyšskému vnútroštátnemu orgánu pre riešenie krízových situácií žiadosť o schválenie plánu dobrovoľnej likvidácie.

22. Dňa 11. júla 2018 ECB v nadväznosti na návrh lotyšského vnútroštátneho orgánu pre riešenie krízových situácií odňala spoločnosti ABLV Bank povolenie.

III. Konanie na Všeobecnom súde a napadnuté uznesenia

23. Tak ABLV Bank (konanie T-281/18), ako aj priami a nepriami akcionári (konanie T-283/18) uviedli v konaní na Všeobecnom súde tých istých desať žalobných dôvodov.

24. ECB vzniesla v oboch konaniach viaceré námietky neprípustnosti na základe článku 130 ods. 1 Rokovacieho poriadku Všeobecného súdu, ktorý dovoľuje žalovanému požiadať, aby Všeobecný súd rozhodol o neprípustnosti pred prejednaním veci samej.

8 Konanie na Všeobecnom súde o žalobe T-280/18, ABLV Bank/Jednotná rada, je prerušené do vydania rozhodnutia o týchto odvolaniach. Žalobu T-282/18 Všeobecný súd uznesením zo 14. mája 2020, Bernis a i./Jednotná rada (T-282/18, neuverejnené, EU:T:2020:209), vyhlásil za neprípustnú.

25. V rámci svojej prvej námietky neprípustnosti ECB v podstate tvrdila, že „napadnuté akty sú prípravnými opatreniami, ktoré predstavujú posúdenie skutkového stavu bez záväzného účinku, že tieto akty nie sú oznámené dotknutému podniku, ale Jednotnej rade, že nemôžu byť predmetom žaloby o neplatnosť, ale pre Jednotnú radu slúžia ako základ pre prijatie riešenia krízových situácií alebo rozhodnutia, ktorým sa stanoví, že riešenie krízovej situácie nie je vo verejnom záujme“. [9]

26. Všeobecný súd vyhovel prvej námietke, ktorú vzniesla ECB, bez toho, aby bolo potrebné rozhodnúť o ostatných námietkach.

IV. Konanie na Súdnom dvore a tvrdenia účastníkov konania

27. Obe odvolania, ktoré podala jednak ABLV Bank (vec C-551/19 P) a jednak jej priami a nepriami akcionári (vec C-552/19 P), majú veľmi podobný obsah, a preto boli spojené na spoločné konanie.

28. Odvolatelia v oboch odvolaniach navrhujú, aby Súdny dvor:

– zrušil uznesenia Všeobecného súdu, ktorými sa rozhodlo, že ich žaloby o neplatnosť sú neprípustné,

– rozhodol, že žaloby o neplatnosť sú prípustné,

– vrátil veci Všeobecnému súdu, aby rozhodol vo veci samej,

– uložil ECB povinnosť nahradiť trovy konania.

29. ECB navrhuje, aby Súdny dvor zamietol odvolania ako zjavne neprípustné, alebo aby ich zamietol ako čiastočne neprípustné a čiastočne nedôvodné. Tiež navrhuje uložiť odvolateľom povinnosť nahradiť trovy konania.

30. Súdny dvor povolil vstup Komisie do konania ako vedľajšieho účastníka na strane ECB. Komisia navrhuje zamietnuť žalobu z dôvodu, že je nedôvodná, a navrhuje, aby Súdny dvor nahradil odôvodnenie uvedené v bode 34 napadnutých uznesení.

31. Na pojednávaní, ktoré sa konalo 22. októbra 2020, sa zúčastnili ABLV Bank, priami a nepriami akcionári, ECB a Komisia.

V. Analýza

A. Prípustnosť

32. Podľa ECB sú odvolacie dôvody založené na tom, že posúdenie zlyhávania alebo pravdepodobného zlyhania finančnej inštitúcie, ktoré vykonáva samotná ECB, nie je pre Jednotnú radu záväzné. Také tvrdenie však nebolo základom riešenia, ktoré Všeobecný súd použil v napadnutých uzneseniach, a preto sú odvolacie dôvody podľa názoru ECB neúčinné.

33. Námietke ECB nemožno vyhovieť.

34. Je pravda, že Všeobecný súd odmietol žaloby o neplatnosť ako neprípustné, pričom sa opieral o to, že posúdenia zlyhávania zo strany ECB majú v rámci postupu riešenia krízových situácií finančných inštitúcií prípravný charakter.

9 Bod 17 napadnutých uznesení.

35. Všeobecný súd však dospel k tomuto záveru po tom, čo podal výklad, z ktorého vyplýva, že podľa článku 18 nariadenia SRM posúdenie ECB „vôbec nezaväzuje Jednotnú radu“ a že ECB „nemá nijakú rozhodovaciu právomoc na prijatie programu riešenia krízových situácií“.[10]

36. Všeobecný súd takýmito úvahami vyjadril názor, že posúdenia ECB sú prípravnými aktmi, ktoré nemôžu zmeniť právne postavenie odvolateľov, lebo nemajú záväznú právnu silu v rámci postupu riešenia krízových situácií bankových inštitúcií.

37. Všeobecný súd tak poukazuje na to, že podľa jeho názoru skutočnosť, že posúdenia ECB nie sú (pre Jednotnú radu) záväzné, má kľúčový význam v rámci úvah, na ktorých je založený výrok napadnutých uznesení. V tom istom rozsahu môžu odvolatelia napadnúť tieto úvahy.

38. Pokiaľ ide o návrh Komisie týkajúci sa nahradenia bodu 34 napadnutých uznesení, treba pripomenúť, že táto inštitúcia má v odvolacom konaní postavenie vedľajšieho účastníka, ktorý vstúpil do konania na podporu návrhov ECB. Medzi týmito návrhmi sa nenachádza návrh nahradiť obsah bodu 34 uvedených uznesení.

39. Článok 40 Štatútu Súdneho dvora a články 129 a 132 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora, ktoré sa uplatnia na odvolania na základe článku 190 tohto rokovacieho poriadku, stanovujú, že predmetom vedľajšieho účastníctva môže byť iba úplná alebo čiastočná podpora návrhov jedného z účastníkov konania. Vzhľadom na to, že ECB navrhuje len zamietnuť odvolania (ako aj uložiť odvolateľom povinnosť nahradiť trovy konania), návrh Komisie prekračuje rámec toho, čoho sa Komisia môže domáhať v postavení vedľajšieho účastníka, a preto nie je opodstatnené vyhovieť tomuto návrhu.[11]

B. O veci samej

40. Odvolatelia uvádzajú dva odvolacie dôvody:

– Všeobecný súd sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia tým, že porušil článok 263 ZFEÚ, keďže nezaložil napadnuté uznesenia na rozhodnutí, ktoré ECB skutočne prijala,

– Všeobecný súd nesprávne vyložil článok 18 ods. 1 nariadenia SRM.

1. Prvý odvolací dôvod: porušenie článku 263 ZFEÚ

a) Argumentácia účastníkov konania

41. Aj keď preštudovanie formulácie prvého odvolacieho dôvodu neumožňuje úplne jednoznačne pochopiť tvrdenia odvolateľov, domnievam sa, že tieto tvrdenia umožňujú určiť časti napadnutých uznesení, ktorých správnosť odvolatelia spochybňujú.

42. Ak som to pochopil správne, v rámci prvého odvolacieho dôvodu sa uvádzajú tvrdenia podporujúce záver, že Všeobecný súd sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keďže považoval žaloby o neplatnosť za neprípustné na základe rozhodnutí, ktoré ECB *mala* prijať (podľa výkladu článku 18 nariadenia SRM, ktorý podal samotný Všeobecný súd), a nie *rozhodnutí, ktoré boli skutočne prijaté*, pokiaľ ide o zlyhávanie alebo pravdepodobné zlyhanie spoločnosti ABLV Bank.

10 Bod 34 napadnutých uznesení.

11 Komisia navrhovala, aby Súdny dvor *objasnil* dva aspekty bodu 34 napadnutých uznesení: a) možnú účasť Komisie a Rady na postupe riešenia krízových situácií a b) mieru, do akej je Jednotná rada viazaná posúdením ECB. O tejto poslednej uvedenej otázke bude musieť Súdny dvor rozhodnúť pri prejednávaní odvolania. Naopak, nie je potrebné zaoberať sa možnou účasťou Komisie a Rady, ku ktorej v tejto veci nedošlo.

43. Podľa odvolateľov je stanovisko Všeobecného súdu nesprávne, lebo konštatovanie o zlyhávaní alebo pravdepodobnom zlyhaní, ku ktorému dospela ECB v súvislosti so spoločnosťou ABLV Bank, je podľa nich aktom, ktorý má záväzné právne účinky a priame dôsledky pre ich právne postavenie.

44. Vychádzajúc z tohto predpokladu, odvolatelia vytýkajú Všeobecnému súdu, že sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia z dôvodu porušenia článku 263 ZFEÚ, keďže nezaložil svoje uznesenie na rozhodnutí, ktoré ECB skutočne prijala. Žaloby o neplatnosť preto podľa ich názoru mali byť vyhlásené za prípustné a bude potrebné preskúmať zákonnosť postupu ECB z vecného hľadiska.

45. Okrem výkladu článku 18 nariadenia SRM odvolatelia uvádzajú na podporu svojho stanoviska rôzne skutočnosti. Konkrétne poznamenávajú, že ECB oznámila posúdenie zlyhávania spoločnosti ABLV Bank a spoločnosti ABLV Luxembourg, že ECB zverejnila posúdenia na svojej webovej stránke, pričom uviedla, že ide o posúdenia zlyhávania alebo pravdepodobného zlyhania podľa článku 18 ods. 1 písm. a) nariadenia SRM, a že ECB sa neobmedzila na poskytnutie faktických údajov o finančnej situácii týchto bánk.

46. ECB uvádza, že odvolatelia jednoznačne nevymedzili nesprávne právne posúdenie spočívajúce v porušení článku 263 ZFEÚ, ktorého sa údajne dopustil Všeobecný súd. ECB a Komisia okrem toho spochybňujú tvrdenia odvolateľov.

b) Posúdenie

47. Podľa môjho názoru Súdny dvor musí vyhlásiť tento odvolací dôvod za prípustný, aj keď práve nevyniká svojou jednoznačnosťou. Preštudovanie jeho formulácie, ktoré nie je ľahké, pomáha identifikovať nesprávne právne posúdenie, ktoré sa vytýka Všeobecnému súdu, teda že nezaložil svoje uznesenia na rozhodnutí, ktoré ECB skutočne prijala.

48. Čo sa týka veci samej, domnievam sa, že tento odvolací dôvod treba zamietnuť.

49. Všeobecný súd sa abstraktne neopieral o rozhodnutia týkajúce sa životaschopnosti spoločnosti ABLV Bank, ktoré ECB *mala* prijať. Naopak, vzal do úvahy rozhodnutia, ktoré ECB *skutočne a reálne prijala* a na ktoré – bez toho, aby sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia – uplatnil judikatúru Súdneho dvora týkajúcu sa prípustnosti žalôb o neplatnosť.

50. Pripomínam, že Všeobecný súd vzal do úvahy judikatúru Súdneho dvora týkajúcu sa prípustnosti žalôb o neplatnosť podľa článku 263 ZFEÚ.[12] Podľa uvedenej judikatúry:

– fyzická alebo právnická osoba môže podať žalobu podľa článku 263 štvrtého odseku ZFEÚ len proti aktom s právne záväznými účinkami, ktorými môžu byť dotknuté záujmy žalobcu a ktoré podstatným spôsobom menia jeho právne postavenie,[13]

– v prípade aktov prijímaných v niekoľkých fázach interného konania, napadnuteľnými aktmi sú v zásade len akty, ktoré vyjadrujú konečné stanovisko inštitúcie na konci tohto konania, s vylúčením prechodných opatrení, ktorých cieľom je príprava konečného rozhodnutia, a ktorých protiprávnosť môže byť účinne uplatnená v rámci žaloby smerujúcej proti tomuto konečnému rozhodnutiu,[14]

12 Body 29 až 32 napadnutých uznesení.

13 Rozsudky z 11. novembra 1981, IBM/Komisia (60/81, EU:C:1981:264, bod 9), a z 18. júna 2020, Komisia/RQ (C-831/18 P, EU:C:2020:481, bod 44): „ujmu spôsobujú len akty alebo opatrenia, ktoré vyvolávajú záväzné právne účinky spôsobilé ovplyvniť priamo a bezprostredne záujmy žalobcu jednoznačnou zmenou jeho právneho postavenia“.

14 Rozsudok z 13. októbra 2011, Deutsche Post a Nemecko/Komisia (C-463/10 P a C-475/10 P, EU:C:2011:656, bod 50).

– dočasný akt nemôže byť predmetom žaloby, keď je preukázané, „že na protiprávnosť tohto aktu sa možno odvolávať na podporu žaloby proti konečnému rozhodnutiu, ktorého je prípravnou fázou. Za takých podmienok poskytuje žaloba proti rozhodnutiu, ktorým sa konanie končí, záruku dostatočnej súdnej ochrany“, [15]

– inak je to len v prípade, ak akty alebo rozhodnutia prijaté v rámci prípravného konania s konečnou platnosťou uzatvárajú osobitné konanie odlišné od konania, ktoré má umožniť inštitúcii rozhodnúť vo veci samej. [16]

51. Všeobecný súd po tom, čo pripomenul túto judikatúru, ktorú odvolatelia nespochybňujú, overil, či v tejto veci posúdenia zlyhávania zo strany ECB s ohľadom na ich obsah mali dôsledky pre právne postavenie žalobcov, alebo či naopak slúžili len na prípravu konečného rozhodnutia Jednotnej rady o tom, či sa uplatní program riešenia krízových situácií. [17]

52. Podľa Všeobecného súdu posúdenia zlyhávania zo strany ECB predstavovali prípravné opatrenia v konaní umožňujúcom Jednotnej rade prijať rozhodnutie, pokiaľ ide o riešenie krízových situácií týchto dvoch bankových inštitúcií, a preto nemohli byť predmetom priamej žaloby o neplatnosť.

53. Všeobecný súd v rámci výkladu článku 18 ods. 1 nariadenia SRM konštatoval, že rozhodnutie o tom, či je namieste uplatniť program riešenia krízových situácií, prináleží Jednotnej rade a že ECB len oznámila svoje posúdenie zlyhávania alebo pravdepodobného zlyhania bankovej inštitúcie. V uvedenom zmysle pripomenul, že žalobcovia tiež podali žaloby o neplatnosť proti rozhodnutiam Jednotnej rady vo veciach T-280/18 a T-282/18.

54. V týchto úvahách Všeobecného súdu, ktoré sú podľa môjho názoru v súlade s judikatúrou Súdneho dvora, nenachádzam nijakú chybu.

55. Odvolatelia uvádzajú rôzne tvrdenia, pričom väčšina z nich už bola prejednaná a zamietnutá Všeobecným súdom, s cieľom preukázať, že posúdenia zlyhávania zo strany ECB mali naozaj záväzný charakter a ovplyvnili ich záujmy, pričom podstatným spôsobom zmenili ich právne postavenie.

56. Niektoré z uvedených tvrdení sa podobajú uplatneniu skreslenia skutkového stavu, [18] hoci odvolatelia nevytýkajú Všeobecnému súdu také skreslenie. [19] V každom prípade tvrdenia uvedené v rámci tohto prvého odvolacieho dôvodu si vyžadujú preskúmanie v odvolacom konaní, [20] lebo nie sú len opakovaním alebo doslovnou citáciou tvrdení, ktoré už bolo uvedené v konaní na Všeobecnom súde. [21]

15 Rozsudky z 13. októbra 2011, Deutsche Post a Nemecko/Komisia (C-463/10 P a C-475/10 P, EU:C:2011:656, bod 53); z 11. novembra 1981, IBM/Komisia (60/81, EU:C:1981:264, bod 12), a z 24. júna 1986, AKZO Chemie a AKZO Chemie UK/Komisia (53/85, EU:C:1986:256, bod 19).

16 Rozsudok z 11. novembra 1981, IBM/Komisia (60/81, EU:C:1981:264, bod 11).

17 Bod 33 napadnutých uznesení.

18 O skreslenie skutkového stavu ide vtedy, ak sa bez uvedenia nových dôkazov hodnotenie existujúcich dôkazov javí ako zjavne nesprávne. Toto skreslenie musí zjavne vyplývať z dokumentov v spise, bez toho, aby bolo potrebné vykonať nové posúdenie skutkového stavu a dôkazov. Ak odvolateľ tvrdí, že sa Všeobecný súd dopustil skreslenia dôkazov, musí presne označiť dôkazy, ktoré ním boli skreslené, a preukázať chyby v jeho analýze, ktoré viedli Všeobecný súd pri jeho posúdení k takémuto skresleniu (rozsudky z 19. septembra 2019, Poľsko/Komisia, C-358/18 P, neuverejnený, EU:C:2019:763, bod 45, a z 3. decembra 2015, Taliansko/Komisia, C-280/14, EU:C:2015:792, bod 52).

19 Uvádzajú to v bode 42 svojej repliky.

20 Podľa ustálenej judikatúry, „pokiaľ… odvolateľ spochybňuje výklad alebo uplatnenie práva Únie vykonané Všeobecným súdom, môžu sa právne otázky skúmané na prvom stupni nanovo prejednať v rámci odvolania. Ak by totiž odvolateľ nemohol založiť svoje odvolanie na dôvodoch a tvrdeniach už použitých pred Všeobecným súdom, predmetné konanie by bolo zbavené časti svojho významu“ (rozsudky z 18. júna 2020, Komisia/RQ, C-831/18 P, EU:C:2020:481, bod 42, a z 20. septembra 2016, Mallis a i./Komisia a ECB, C-105/15 P až C-109/15 P, EU:C:2016:702, bod 36 a citovaná judikatúra).

21 „Pokiaľ odvolateľ spochybňuje výklad alebo použitie práva Únie Všeobecným súdom, môžu sa právne otázky skúmané na prvom stupni nanovo prejednať v rámci odvolania. Ak by totiž odvolateľ nemohol takýmto spôsobom založiť svoje odvolanie na dôvodoch a tvrdeniach už uplatnených pred Všeobecným súdom, odvolacie konanie by čiastočne stratilo svoj zmysel“ (pozri rozsudok z 3. decembra 2015, Taliansko/Komisia, C-280/14, EU:C:2015:792, bod 43, a uznesenie z 5. septembra 2019, Iceland Foods/EUIPO, C-162/19 P, neuverejnené, EU:C:2019:686, bod 5).

57. V prvom rade odvolatelia uvádzajú, že existuje domnienka, podľa ktorej je každé posúdenie orgánu záväzné, pokiaľ tento orgán výslovne neuvedie opak.

58. Uvedené tvrdenie nemožno prijať. Ak by existovala takáto domnienka, judikatúra Súdneho dvora, ktorá na zistenie, či je akt inštitúcie Únie záväzný, vyžaduje preskúmať jeho obsah a povahu, by nemala zmysel. Ak by sa uznal názor odvolateľov, všetky akty inštitúcií, orgánov, úradov a agentúr Únie by boli záväzné, pokiaľ by v nich výslovne nebol uvedený opak, čo by záviselo od výlučnej vôle toho, kto ich vydá. Je zjavné, že to nie je tak.

59. V druhom rade odvolatelia tvrdia, že v posúdeniach zlyhávania zo strany ECB bola vykonaná analýza primeranosti, a preto sú tieto posúdenia záväzné.

60. Je pravda, že mnohé záväzné právne akty inštitúcií, orgánov, úradov a agentúr Únie obsahujú analýzu primeranosti opatrení, ktoré sú ich súčasťou. Z toho však nemožno vyvodiť, že každý akt, ktorý obsahuje analýzu primeranosti, je záväzný. V odvolacom dôvode sa v každom prípade neuvádzajú dôvody, pre ktoré údajná analýza primeranosti, ktorú ECB vykonala vo svojich posúdeniach zlyhávania, spôsobuje, že tieto akty majú záväzné účinky, ktoré ovplyvňujú právne postavenie dotknutých bánk.

61. V treťom rade odvolatelia tvrdia, že posúdenia zlyhávania zo strany ECB sú aktmi so záväzným obsahom, lebo ECB verejne oznámila ich vypracovanie a oznámila ich dotknutým bankám.

62. Toto tvrdenie tiež nemôže uspieť. Na jednej strane sa opiera o posúdenie skutkového stavu, ktoré v odvolacom konaní nemožno preskúmať: Všeobecný súd konštatoval, že „napadnuté akty neboli uverejnené, ale ECB vydala dve tlačové správy, ktoré v žiadnom prípade nie sú napadnutými aktmi“. [22]

63. Na druhej strane zverejnenie dvoch tlačových správ o posúdení zlyhávania neznamená, že ECB chce dosiahnuť, aby tieto posúdenia boli záväzné, alebo že tieto posúdenia sú samy osebe záväzné. K tejto otázke sa vrátim neskôr.

64. V štvrtom rade podľa odvolateľov záväznosť posúdení zlyhávania zo strany ECB vyplýva z toho, že samotná ECB a Jednotná rada konštatovali, že likvidácia spoločnosti ABLV Bank a jej luxemburskej dcérskej spoločnosti bola nevyhnutná.

65. Tento záver nie je opodstatnený. Účelom obsahu posúdení zlyhávania nebolo rozhodnúť o riešení krízovej situácie oboch bánk na základe lotyšského a luxemburského práva a ECB pri ich prijímaní tiež nemala taký zámer. Uvedená okolnosť bola dôsledkom toho, že Jednotná rada rozhodla, že uplatnenie programov riešenia krízových situácií v súlade s nariadením SRM na obe finančné inštitúcie nebolo vo verejnom záujme.

66. Odvolatelia napokon vytýkajú Všeobecnému súdu, že spomenul časť rozsudku Tribunal d'arrondissement de Luxembourg (Obvodný súd Luxemburg) z 9. marca 2018, v ktorej sa uvádzalo, že „účastníci konania sa zhodujú na tom, že posúdenia a zistenia ECB a Jednotnej rady v rámci Nariadenia nie sú záväzné pre súd, ktorý tento návrh prejednáva“. [23]

67. Na zamietnutie tejto námietky stačí uviesť, že Všeobecný súd tým, že spomenul uvedenú časť rozsudku, len podporil svoj hlavný argument. Ak teda citácia uvedenej časti rozsudku nepredstavovala *ratio decidendi* uznesenia Všeobecného súdu, súvisiaca výhrada, ktorá je súčasťou tohto odvolacieho dôvodu, je neúčinná.

68. V konečnom dôsledku navrhujem, aby Súdny dvor zamietol tento prvý odvolací dôvod.

22 Bod 45 napadnutých uznesení.

23 Bod 48 napadnutých uznesení.

2. Druhý odvolací dôvod: nesprávny výklad článku 18 ods. 1 nariadenia SRM

69. V rámci druhého odvolacieho dôvodu odvolatelia vytýkajú Všeobecnému súdu nesprávne právne posúdenie spočívajúce v striktnom výklade článku 18 ods. 1 nariadenia SRM, na základe ktorého Všeobecný súd konštatoval, že posúdenia zlyhávania zo strany ECB nie sú napadnuteľnými aktmi.

70. Odvolatelia tiež uvádzajú, že Všeobecný súd sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia tým, že konštatoval, že posúdenia zlyhávania zo strany ECB nezmenili postavenie spoločnosti ABLV Bank a spoločnosti ABLV Bank Luxembourg.

a) Prvá časť odvolacieho dôvodu: nesprávny výklad článku 18 nariadenia SRM

1) Tvrdenia účastníkov konania

71. Podľa odvolateľov článok 18 ods. 1 druhý pododsek nariadenia SRM nemožno vykladať spôsobom, akým ho vyložil Všeobecný súd (teda na základe predpokladu, že stanovuje len nezáväzné oznámenie informácií zo strany ECB Jednotnej rade, ktorá má ako jediná právomoc prijať program riešenia krízových situácií).

72. Odvolatelia zastávajú názor, že posúdenie zlyhávania alebo pravdepodobného zlyhania si vyžaduje právnu analýzu a záver, ktorý má rovnaký charakter. Článok 18 ods. 1 druhý pododsek nariadenia SRM podľa nich priznáva ECB právomoc prijať akt, ktorý je pre Jednotnú radu záväzný.

73. Všeobecný súd navyše podľa ich názoru spochybnil koherentnosť vzťahov medzi systémom prudenciálneho dohľadu a systémom riešenia krízových situácií úverových inštitúcií. Podľa tohto systému orgán dohľadu (v tomto prípade ECB) určí, či banka zlyháva alebo pravdepodobne zlyhá, a jeho posúdenie je pre orgán pre riešenie krízových situácií záväzné.

74. Odvolatelia napokon tvrdia, že Všeobecný súd primerane nevyhodnotil funkčnú rovnocennosť medzi posúdením zlyhávania alebo pravdepodobného zlyhania a odňatím bankového povolenia.

75. ECB a Komisia nesúhlasia s týmito tvrdeniami.

2) Posúdenie

76. Tak ako Všeobecný súd sa domnievam, že posúdenia zlyhávania alebo pravdepodobného zlyhania zo strany ECB treba kvalifikovať ako prípravné akty v rámci postupu riešenia krízových situácií bankových inštitúcií. Aj keď niektoré z úvah uvedených v napadnutých uzneseniach, na základe ktorých sa dospelo k uvedenej kvalifikácii, možno spresniť, zastávam názor, že v zásade neobsahujú nijaké nesprávne právne posúdenie.

77. Aby som dospel k uvedenému záveru, preskúmam v prvom rade zložitý správny postup schvaľovania programov riešenia krízových situácií. V druhom rade sa budem zaoberať koherentnosťou vzťahov medzi JMD a SRM. V treťom rade sa budem venovať možnej funkčnej rovnocennosti medzi posúdením zlyhávania a odňatím bankového povolenia.

i) Zložitý správny postup schvaľovania programov riešenia krízových situácií podľa článku 18 nariadenia SRM

78. Schvaľovanie programov riešenia krízových situácií finančných inštitúcií má enormné ekonomické a právne dôsledky. Preto bol v nariadení SRM upravený postup, na ktorom sa podieľajú alebo môžu podieľať viaceré inštitúcie a jedna agentúra Únie.

79. Najväčšiu rozhodovaciu právomoc má Jednotná rada. ECB má – aj keď nie výlučnú – iniciatívnu právomoc a Komisia a Rada Európskej únie majú právomoc vzniesť námietky v poslednom stupni, a to najmä v prípadoch, v ktorých sa vyžaduje použitie určitých súm z jednotného fondu na riešenie krízových situácií. [24]

80. Okrem toho, že uvedený postup je zložitý, tieto inštitúcie a agentúry Únie musia rozhodovať rýchlo, aby zabránili nepriaznivému vplyvu riešenia krízovej situácie bankovej inštitúcie na finančné trhy. Keďže musia rozhodovať rýchlo, sú navyše *de facto* nútené mať „pripravené“ rozhodnutie pred začatím postupu, ktorý sa zvyčajne začne a skončí za jeden víkend, pričom sa využije uzavretie trhov s cennými papiermi.

81. Zložitosť rozhodovacieho postupu vyplýva z toho, kto sa na ňom zúčastňuje alebo môže podieľať:

– orgán dohľadu (ECB), ktorý bol zodpovedný za dohľad nad bankou, ktorá má problémy týkajúce sa platobnej schopnosti,

– orgán pre riešenie krízových situácií (Jednotná rada), ktorému prináleží rozhodnúť, či sa na úverovú inštitúciu má uplatniť program riešenia krízových situácií,

– Komisia a Rada, ktorých účasť je povinná, keďže Jednotná rada je agentúrou Únie, na ktorú sú v obmedzenom rozsahu prenesené právomoci, a keďže existuje jednotný fond na riešenie krízových situácií, ktorého súčasťou je do jeho definitívneho zjednotenia v roku 2024 medzivládny prvok. [25]

82. V tomto zložitom postupe je potrebné spresniť, ktoré akty sú len prípravné (a nemožno ich napadnúť žalobou), s cieľom odlíšiť ich od konečných rozhodnutí, ktoré možno napadnúť žalobou o neplatnosť na Všeobecnom súde.

83. Postup riešenia krízových situácií [26] sa začína konštatovaním o zlyhávaní alebo pravdepodobnom zlyhaní bankovej inštitúcie. [27] Toto konštatovanie určitým spôsobom ukončuje dohľad a upozorňuje na riziko pre finančnú stabilitu, ktorú predstavuje platobná neschopnosť tejto inštitúcie, a preto môže byť potrebný zásah orgánu pre riešenie krízových situácií.

84. Zodpovednosť posúdiť, či banka, ktorá podlieha jej dohľadu, zlyháva alebo pravdepodobne zlyhá, prináleží v prvom rade ECB, hoci ECB sa predtým musí poradiť s Jednotnou radou. [28] Ak je jej posúdenie kladné, ECB ho bezodkladne oznámi Komisii a Jednotnej rade. [29]

24 Bezodkladne po prijatí programu riešenia krízových situácií ho Jednotná rada postúpi Komisii, ktorá do 24 hodín tento program buď schváli, alebo voči nemu vznesie námietku, pokiaľ ide o aspekty týkajúce sa jej vlastného uváženia v súvislosti s programom riešenia krízových situácií. Ak sa Komisia domnieva, že rozhodnutie Jednotnej rady nespĺňa kritérium verejného záujmu alebo že spôsobuje podstatnú zmenu výšky prostriedkov z jednotného fondu na riešenie krízových situácií, do 12 hodín navrhne Rade, ktorá rozhoduje jednoduchou väčšinou, aby voči nemu vzniesla námietky. Rozhodnutie Jednotnej rady nadobudne účinnosť, ak Komisia alebo Rada nevznesú do 24 hodín námietku. Ak Rada vznesie námietku týkajúcu sa príspevku z jednotného fondu na riešenie krízových situácií alebo ak Komisia vznesie námietku, pokiaľ ide o aspekty týkajúce sa jej vlastného uváženia v súvislosti s programom riešenia krízových situácií, Jednotná rada môže do ôsmich hodín zmeniť svoj návrh. Ak Rada vznesie námietku proti uplatneniu riešenia krízovej situácie na inštitúciu z dôvodu nesplnenia kritéria verejného záujmu, podľa článku 18 ods. 8 nariadenia SRM sa vykoná likvidácia príslušného subjektu riadnym spôsobom v súlade s rozhodným vnútroštátnym právom.

25 Pozri odôvodnenie 24 nariadenia SRM.

26 V článku 18 nariadenia SRM sa do veľkej miery preberá obsah článku 32 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2014/59/EÚ z 15. mája 2014, ktorou sa stanovuje rámec pre ozdravenie a riešenie krízových situácií úverových inštitúcií a investičných spoločností a ktorou sa mení smernica Rady 82/891/EHS a smernice Európskeho parlamentu a Rady 2001/24/ES, 2002/47/ES, 2004/25/ES, 2005/56/ES, 2007/36/ES, 2011/35/EÚ, 2012/30/EÚ a 2013/36/EÚ a nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1093/2010 a (EÚ) č. 648/2012 (Ú. v. EÚ L 173, 2014, s. 190).

27 Hmotnoprávne aspekty posúdenia zlyhávania spolu s niektorými procesnými aspektmi boli podrobnejšie upravené v usmerneniach Európskeho orgánu pre bankovníctvo EBA/GL/2015/07 zo 6. augusta 2015 týkajúcich sa výkladu rôznych okolností, za ktorých sa inštitúcia považuje za inštitúciu, ktorá zlyháva alebo pravdepodobne zlyhá, podľa článku 32 ods. 6 smernice 2014/59 (ďalej len „usmernenia EBA z roku 2015 o zlyhávaní alebo pravdepodobnom zlyhaní“).

28 Článok 18 ods. 1 druhý pododsek nariadenia SRM.

29 Článok 18 ods. 1 tretí pododsek nariadenia SRM.

85. Je logické, že hlavnú zodpovednosť, pokiaľ ide o posúdenie zlyhávania, nesie ECB, keďže musí zvážiť súbor okolností, o ktorých musí – ako orgán dohľadu v rámci JMD – priamo vedieť. [30]

86. Posúdenie zlyhávania však nevykonáva len ECB. [31] Jednotná rada má subsidiárnu právomoc, keďže smie uskutočniť toto posúdenie iba v prípade, ak o svojom zámere informovala ECB a ak ECB do troch kalendárnych dní od prijatia uvedenej informácie neuskutočnila také posúdenie. V tomto prípade ECB bezodkladne poskytne Jednotnej rade všetky relevantné informácie, ktoré Jednotná rada požaduje na účely informovaného posúdenia. [32]

87. Po tom, čo ECB (alebo prípadne Jednotná rada) vykoná posúdenie zlyhávania alebo pravdepodobného zlyhania, prináleží Jednotnej rade rozhodnúť, či prijme program riešenia krízových situácií. Na jeho prijatie musia byť splnené tri podmienky, ktoré sú uvedené v článku 18 ods. 1 nariadenia SRM:

– potvrdí sa, že subjekt zlyháva alebo pravdepodobne zlyhá,

– neexistujú reálne vyhliadky, že akékoľvek alternatívne opatrenia súkromného sektora by zabránili zlyhaniu tohto subjektu v primeranom časovom horizonte, s prihliadnutím na časové a iné relevantné okolnosti,

– riešenie krízovej situácie je nevyhnutné vo verejnom záujme. [33]

88. Ak Jednotná rada overí, že tieto tri podmienky sú splnené, prijme podľa článku 18 ods. 6 nariadenia SRM program riešenia krízových situácií, ktorým sa: a) krízová situácia subjektu začne riešiť, b) stanovuje uplatnenie nástrojov riešenia krízových situácií uvedených v článku 22 ods. 2 a c) rozhodne o „použit[í] [jednotného fondu na riešenie krízových situácií] na podporu opatrení na riešenie krízových situácií v súlade s článkom 76 a v súlade s rozhodnutím Komisie prijatým v súlade s článkom 19“.

89. Z tohto opisu vyplýva, že skutočným konečným aktom v rámci postupu je rozhodnutie Jednotnej rady, ktorým sa prijme program riešenia krízových situácií (alebo ktorým sa rozhodne, že tento program sa neuplatní a že sa má vykonať likvidácia bankovej inštitúcie podľa vnútroštátneho práva). Ak by sa na postupe zúčastnila Komisia alebo Rada, rozhodnutia týchto inštitúcií by mali rovnaký charakter. [34]

30 Týmito okolnosťami, ktoré sú spomenuté v článku 18 ods. 4 nariadenia SRM, sú:
– posúdenie splnenia požiadaviek na zachovanie povolenia na výkon bankovej činnosti a odôvodnenia odňatia tohto povolenia zo strany ECB okrem iného aj preto, lebo inštitúcia utrpela alebo pravdepodobne utrpí straty, ktoré vyčerpajú všetky jej vlastné zdroje alebo ich podstatnú časť,
– overenie, či „objem aktív subjektu je nižší než objem jeho záväzkov alebo existujú objektívne skutočnosti, ktoré potvrdzujú konštatovanie, že objem aktív inštitúcie bude v blízkej budúcnosti nižší než objem jej záväzkov“,
– určenie, či „subjekt nie je schopný uhrádzať svoje dlhy alebo iné záväzky v čase splatnosti alebo existujú objektívne prvky, ktoré potvrdzujú konštatovanie, že subjekt v blízkej budúcnosti nebude schopný uhrádzať svoje dlhy alebo iné záväzky v čase splatnosti“,
– potreba mimoriadnej verejnej finančnej podpory okrem určitých výnimiek.

31 Článok 21 ods. 2 nariadenia SRM stanovuje inú formu posúdenia zlyhávania alebo pravdepodobného zlyhania na účely rozhodnutia o odpísaní a konverzii kapitálových nástrojov. Uvedené posúdenie sa zhoduje s posúdením upraveným v článku 18.

32 Článok 18 ods. 1 druhý pododsek nariadenia SRM.

33 Podľa článku 18 ods. 5 nariadenia SRM sa „opatrenie na riešenie krízovej situácie považuje za opatrenie vo verejnom záujme, ak je to nevyhnutné na dosiahnutie jedného alebo viacerých cieľov riešenia krízovej situácie uvedených v článku 14, pričom dané opatrenie je úmerné tomuto cieľu alebo cieľom, a likvidáciou subjektu v rámci bežného konkurzného konania by sa v rovnakom rozsahu nedosiahlo splnenie týchto cieľov riešenia krízovej situácie“.

34 V tejto veci boli vydané len dve rozhodnutia Jednotnej rady z 23. februára 2018 (SRB/EES/2018/09 a SRB/EES/2018/10) a žiadne rozhodnutie Komisie alebo Rady. Jednotná rada sa domnievala, že nie je opodstatnené prijať program riešenia krízových situácií, a oznámila to vnútroštátnym orgánom pre riešenie krízových situácií Lotyšska a Luxemburska.

90. Keďže konečným aktom v rámci postupu riešenia krízových situácií je teda rozhodnutie Jednotnej rady, posúdenie zlyhávania alebo pravdepodobného zlyhania, ktoré má vykonať ECB, má v rámci uvedeného postupu povahu prípravného aktu, ako to Všeobecný súd správne konštatoval vo svojich uzneseniach. [35]

91. Bolo by však možné položiť si otázku, či posúdenie ECB – napriek tomu, že má povahu prípravného aktu – môže mať pre dotknuté banky konkrétne právne účinky (zmena ich právneho postavenia), čo by znamenalo, že tieto banky alebo ich akcionári by ho mohli napadnúť priamou žalobou o neplatnosť.

92. Na uvedenú otázku treba odpovedať záporne. Vplyv na právne postavenie dotknutých bánk, ktorý by prípadne mohol odôvodniť prípustnosť žaloby o neplatnosť na Všeobecnom súde, [36] by eventuálne mohli mať rozhodnutia Jednotnej rady, ale nie akty ECB.

93. Na pojednávaní odvolatelia trvali na svojich tvrdeniach týkajúcich sa absencie súdnej ochrany, ak by sa uznalo stanovisko vyjadrené v napadnutých uzneseniach. Domnievam sa však, že taká absencia súdnej ochrany neexistuje, lebo (údajnú) nezákonnosť obsahu posúdení ECB možno uviesť na podporu žaloby podanej proti rozhodnutiam Jednotnej rady, do ktorých bude uvedený obsah začlenený a ktorými sa postup skončí.

94. Uvedená žaloba proti rozhodnutiam Jednotnej rady zaručuje dostatočnú súdnu ochranu subjektov, ktoré chcú poukázať na prípadné nedostatky prípravných aktov ECB, ktorej posúdenia slúžia ako základ pre prijímanie rozhodnutí Jednotnej rady.

95. Túto zápornú odpoveď potvrdzuje skutočnosť, že programy riešenia krízových situácií sa nemajú napádať prostredníctvom „nadbytočných“ žalôb proti prípravným aktom, ak ich prípadnú nezákonnosť možno bez výhrad napadnúť v rámci žalôb o neplatnosť podaných proti konečnému aktu Jednotnej rady, čím sa zaručí súdna ochrana dotknutých subjektov.

96. Pripustenie možnosti podať dva paralelné súbory súbežných žalôb (pričom jedna skupina týchto žalôb by smerovala proti posúdeniam zlyhávania zo strany ECB a druhá proti rozhodnutiam Jednotnej rady z toho istého dňa) nezodpovedá riadnemu výkonu spravodlivosti a z hľadiska hospodárnosti konania sa nezdá veľmi vhodné. Pripomínam, že zákonnosť posúdení ECB možno preskúmať v konaniach o žalobách podaných proti rozhodnutiam Jednotnej rady, pričom nie sú potrebné iné (duplicitné) žaloby, ktoré konkrétne smerujú proti konštatovaniam ECB o zlyhávaní.

97. Neprípustnosť žalôb proti konštatovaniam ECB o zlyhávaní je navyše v súlade s kritériami, ktoré Súdny dvor stanovil v rozsudku Berlusconi a Fininvest a ktoré zopakoval v rozsudku Iccrea Banca. [37]

98. Uvedená judikatúra – aj keď sa v zásade vzťahuje na zložené správne postupy vertikálneho typu, na ktorých sa zúčastňujú vnútroštátne orgány a inštitúcie, orgány, úrady a agentúry Únie (ako ECB a Jednotná rada) – sa môže uplatniť aj na postup Únie, na ktorom sa podieľajú viaceré z jej inštitúcií alebo orgánov.

35 Časová blízkosť medzi jedným aktom (posúdenie zlyhávania) a druhým aktom (rozhodnutie Jednotnej rady) nemôže viesť k nejasnostiam, pokiaľ ide o ich odlišnú povahu. V uvedenej veci boli posúdenia zlyhávania zo strany ECB a rozhodnutia Jednotnej rady vydané v ten istý deň. Pozri informáciu na https://srb.europa.eu/en/node/495.

36 Ako už bolo uvedené, ABLV Bank a jej priami a nepriami akcionári podali na Všeobecnom súde žaloby o neplatnosť aktov Jednotnej rady. Pokiaľ ide o stav, resp. výsledok konaní o týchto žalobách, pozri poznámku pod čiarou 8 vyššie.

37 Rozsudky z 19. decembra 2018, Berlusconi a Fininvest (C-219/17, EU:C:2018:1023), a z 3. decembra 2019, Iccrea Banca (C-414/18, EU:C:2019:1036).

99. Podľa uvedených rozsudkov má byť predmetom súdneho preskúmania konečné rozhodnutie v rámci postupu. O prípadných výhradách týkajúcich sa nezákonnosti prípravných aktov musí rozhodnúť súd, ktorý prejednáva žalobu podanú proti týmto konečným aktom, pokiaľ tieto akty nie sú záväzné pre inštitúciu, ktorá má právomoc prijať konečné rozhodnutie.

100. Ako som vysvetlil, v rámci postupu prijímania programov riešenia krízových situácií musí konečné rozhodnutie prijať Jednotná rada. [38] Zostávalo by len objasniť, či je posúdenie zlyhávania zo strany ECB záväzné pre Jednotnú radu. Ak by to bolo tak, bolo by možné skúmať, či je prípustná osobitná žaloba proti tomuto aktu ECB, keďže ide o samostatný akt, ktorý sa dotýka práv jednotlivcov.

101. ECB môže začať postup riešenia krízovej situácie banky tým, že uskutoční posúdenie zlyhávania a predloží ho Jednotnej rade. Ak sa domnieva, že banková inštitúcia nezlyháva, nemusí predložiť Jednotnej rade nič a jej posúdenie nebude mať na túto banku nijaký vplyv. Vzhľadom na to, že sa nezačne postup podľa článku 18 nariadenia SRM, v tomto prípade by nebola prípustná nijaká žaloba o neplatnosť proti ECB (dokonca ani žaloba pre nečinnosť, lebo posúdenie by bolo uskutočnené, ale nevyplynulo by z neho riziko zlyhania).

102. Ak naopak ECB predloží svoje posúdenie zlyhávania alebo pravdepodobného zlyhania, Jednotná rada musí rozhodnúť, či sa prijme program riešenia krízových situácií, alebo či sa vykoná likvidácia dotknutej inštitúcie podľa vnútroštátneho práva.

103. Právne následky vo vzťahu k banke pritom nastanú až vtedy, keď Jednotná rada konštatuje, že sú splnené tri podmienky stanovené v článku 18 ods. 1 nariadenia SRM, ktoré boli spomenuté vyššie. Posúdenie ECB samo osebe nemá záväzné právne účinky (s výhradou toho, čo uvediem nižšie), keďže – zdôrazňujem – je potrebné, aby Jednotná rada rozhodla o splnení uvedených troch podmienok na uplatnenie programu riešenia krízových situácií.

104. V prípade konštatovania ECB o zlyhávaní alebo pravdepodobnom zlyhaní Jednotná rada musí rozhodnúť: ak – v rozpore s tým, čo tvrdí ECB – dospeje k záveru, že dotknutá inštitúcia nezlyháva ani pravdepodobne nezlyhá, samotná Jednotná rada by musela odmietnuť uplatnenie programu riešenia krízových situácií. Toto rozhodnutie by potom bolo konečným napadnuteľným aktom: posúdenie ECB by malo charakter prípravného aktu, ktorého zákonnosť možno napadnúť v rámci uvedenej žaloby smerujúcej proti konečnému rozhodnutiu Jednotnej rady.

105. Článok 86 ods. 1 nariadenia SRM v tom istom zmysle stanovuje len možnosť podať žalobu o neplatnosť proti rozhodnutiam Jednotnej rady (alebo odvolacieho výboru, ak tento výbor rozhodne), ale nie sú v ňom spomenuté posúdenia zlyhávania alebo pravdepodobného zlyhania zo strany ECB.

106. Posúdenie zlyhávania zo strany ECB vyžaduje, aby Jednotná rada prijala konečné rozhodnutie o prijatí programu riešenia krízových situácií, ale neurčuje jeho obsah: Jednotná rada má pri rozhodovaní tiež právomoc posúdiť zlyhávanie alebo pravdepodobné zlyhanie.

107. Aby som to zhrnul, právomoc ECB je obmedzená na začatie postupu. Hoci si ťažko možno predstaviť, že orgán dohľadu a orgán pre riešenie krízových situácií budú mať odlišný názor na zlyhávanie banky (v článku 18 nariadenia SRM sa uvádza, že tieto orgány majú navzájom spolupracovať), tieto dva orgány majú odlišné úlohy a povinnosti. [39]

38 Podľa odôvodnenia 11 nariadenia SRM sa v oblasti SRM ustanovuje „centralizovaná právomoc riešiť krízové situácie a touto právomocou sa poveruje Jednotná rada pre riešenie krízových situácií zriadená v súlade s týmto nariadením… a vnútroštátne orgány pre riešenie krízových situácií“.

39 Usmernenia EBA/GL/2015/07 o zlyhávaní alebo pravdepodobnom zlyhaní v bodoch 32 až 38 stanovujú, že oba orgány sa majú radiť a vymieňať si informácie.

108. Všeobecný súd tvrdí, že konštatovanie ECB o zlyhávaní je „len… posúdenie, ktoré vôbec nezaväzuje Jednotnú radu“. Také tvrdenie, ktoré je v kontexte bodu 34 napadnutých uznesení pochopiteľné a správne, si vyžaduje spresnenie.

109. Orgánom, ktorý má právomoc prijať konečné rozhodnutie v rámci postupu riešenia krízových situácií, je skutočne Jednotná rada, a nie ECB. ECB však má právomoc začať uvedený postup a týmto spôsobom „donútiť“ Jednotnú radu, aby rozhodla, po tom, čo jej oznámi výsledok svojho posúdenia týkajúceho sa zlyhávania. Len v tomto zmysle má konštatovanie ECB záväzné účinky vo vzťahu k Jednotnej rade, ale tieto účinky majú procesnú povahu a netýkajú sa vecnej stránky posúdenia, od ktorého sa Jednotná rada môže odchýliť.

110. Na pojednávaní Komisia zdôraznila, že konštatovanie ECB o zlyhávaní má „autoritu“, ktorá vyplýva z toho, že ECB najlepšie pozná situáciu, v ktorej sa nachádzajú banky, nad ktorými vykonáva dohľad, ale netvrdila, že jeho obsah je pre Jednotnú radu záväzný do takej miery, že vopred určuje neskoršie rozhodnutie Jednotnej rady vo všetkých jeho aspektoch.

111. Som ochotný uznať, že posúdenie ECB môže mať „autoritu“ v tradičnom zmysle tohto pojmu a že Jednotná ho nemôže ignorovať ani nekriticky odmietnuť jeho obsah. To však neznamená, že má aj „záväznosť“, ktorá je vlastná súdnym rozhodnutiam vydaným vo vzťahoch medzi inštitúciami, ak sa jedna z nich z vecného hľadiska nemôže odchýliť od rozhodnutia druhej inštitúcie.[40] Záväznosť spočíva práve v tom.

ii) Koherentnosť vzťahov medzi systémom prudenciálneho dohľadu a systémom riešenia krízových situácií úverových inštitúcií

112. Odvolatelia sa domnievajú – pričom ich tvrdenia nie sú sformulované veľmi presne –, že riešenie, ktoré použil Všeobecný súd, vychádza z nesprávneho právneho posúdenia, lebo odporuje primeranému usporiadaniu vzťahov medzi JMD a SRM.

113. Podľa ich názoru posúdenie zlyhávania alebo pravdepodobného zlyhania úverovej inštitúcie musí vždy záväzným spôsobom vykonať orgán dohľadu (v tomto prípade ECB) a bolo by nelogické povoliť opatrenie na riešenie krízovej situácie bankovej inštitúcie prijaté Jednotnou radou v rozpore s názorom orgánu dohľadu.

114. Toto tvrdenie nezohľadňuje skutočnosť, že Jednotná rada má subsidiárnu právomoc priamo vykonať posúdenie zlyhávania, ak ho neuskutočnila ECB.

115. V článku 18 ods. 1 druhom pododseku nariadenia SRM sa uvádza, že Jednotná rada smie na svojom výkonnom zasadnutí uskutočniť toto posúdenie iba v prípade, ak o svojom zámere informovala ECB a ak ECB do troch kalendárnych dní od prijatia uvedenej informácie neuskutočnila také posúdenie. ECB bezodkladne poskytne Jednotnej rade všetky relevantné informácie, ktoré Jednotná rada požaduje na účely informovaného posúdenia.

116. Aj keď k tejto situácii obvykle nedôjde (ECB ako orgán dohľadu disponuje informáciami, ktoré sú potrebné na uskutočnenie posúdenia), nariadenie SRM dovoľuje Jednotnej rade začať postup riešenia krízových situácií bez toho, aby mala k dispozícii posúdenie, ktoré uskutočnila ECB.

117. Argumentáciu, ktorú odvolatelia uvádzajú v rámci tejto časti druhého odvolacieho dôvodu, teda treba zamietnuť.

40 V článku 266 ZFEÚ je uvedený vzorový príklad záväzných rozhodnutí.

iii) Možná funkčná rovnocennosť medzi posúdením zlyhávania alebo pravdepodobného zlyhania a odňatím bankového povolenia

118. Odvolatelia v odvolacom konaní opäť poukazujú na rovnocennosť medzi posúdením zlyhávania alebo pravdepodobného zlyhania a odňatím bankového povolenia.

119. Všeobecný súd im v napadnutých uzneseniach už poskytol primeranú odpoveď. Uviedol, že „hoci je pravda, že takéto posúdenie môže vychádzať z hodnotenia toho, že podmienky zachovania povolenia už nie sú splnené podľa článku 18 ods. 4 písm. a) nariadenia [SRM], tieto dva akty nie sú v nijakom prípade rovnocenné. V tejto súvislosti stačí konštatovať, že podmienky na odňatie povolenia uvedené v článku 18 smernice 2013/36/EÚ[41] sa zjavne odlišujú od úvah, z ktorých vychádza posúdenie zlyhávania alebo pravdepodobného zlyhania, ako sú uvedené v článku 18 ods. 4 nariadenia [SRM].“[42]

120. Odvolatelia teraz opakujú tvrdenia, ktoré uviedli v konaní na Všeobecnom súde, pričom nedoplnili ďalšie relevantné tvrdenia, a preto túto časť odvolacieho dôvodu nemožno považovať za prípustnú.

121. Úvahy Všeobecného súdu sú v každom prípade správne: posúdenie zlyhávania alebo pravdepodobného zlyhania úverovej inštitúcie sa odlišuje od prijatia rozhodnutia o odňatí jej povolenia na výkon činnosti.

122. Tým skôr nemožno vyvodiť záver – ktorý vyvodzujú odvolatelia –, že skutočnosť, že rozhodnutie o odňatí povolenia prijíma orgán dohľadu, znamená, že posúdenie zlyhávania môže uskutočniť jedine tento orgán.

123. V konečnom dôsledku treba aj túto časť druhého odvolacieho dôvodu zamietnuť.

b) Druhá časť druhého odvolacieho dôvodu: zmena právneho postavenia spoločnosti ABLV Bank a spoločnosti ABLV Luxembourg

1) Tvrdenia účastníkov konania

124. Okrem nesprávneho výkladu článku 18 nariadenia SRM odvolatelia napádajú to, čo označujú ako chybné tvrdenia Všeobecného súdu, pokiaľ ide o zmenu ich právneho postavenia v dôsledku posúdenia zlyhávania zo strany ECB.

125. V prvom rade tvrdia, že ich právne postavenie bolo zmenené tým, že ECB zverejnila svoje posúdenia zlyhávania alebo pravdepodobného zlyhania, v dôsledku čoho sa tieto posúdenia zmenili na napadnuteľné akty.

126. V druhom rade uvádzajú, že Všeobecný súd v bode 47 svojich uznesení nesprávne konštatoval, že relevantným textom bol text, ktorý ECB interne oznámila Jednotnej rade, nezávisle od textu, ktorý uverejnila ECB.

127. V treťom rade tvrdia, že Všeobecný súd sa dopustil ďalšieho nesprávneho právneho posúdenia tým, že založil svoje rozhodnutie na judikatúre, ktorú citoval[43] a na základe ktorej dospel k záveru, že posúdenie zlyhávania zo strany ECB nie je napadnuteľným aktom.

41 Smernica Európskeho parlamentu a Rady z 26. júna 2013 o prístupe k činnosti úverových inštitúcií a prudenciálnom dohľade nad úverovými inštitúciami a investičnými spoločnosťami, o zmene smernice 2002/87/ES a o zrušení smerníc 2006/48/ES a 2006/49/ES (Ú. v. EÚ L 176, 2013, s. 338).

42 Bod 46 napadnutých uznesení.

43 Body 29 až 32 napadnutých uznesení.

128. ECB a Komisia nesúhlasia s týmito tvrdeniami.

2) Posúdenie

129. Pokiaľ odvolatelia v rámci tejto časti druhého odvolacieho dôvodu opakujú tvrdenia, ktoré už boli uvedené v rámci predchádzajúcich častí, pre tieto tvrdenia platí to, čo som uviedol v iných bodoch týchto návrhov.

130. Považujem za vhodné navyše uviesť, že odvolatelia odkazujú len na právne účinky konštatovaní o zlyhávaní, ktoré prijala ECB (teda na účinky vo vzťahu k ich právnemu postaveniu). Predmetom diskusie nie je prípadný vplyv uvedených konštatovaní na ekonomické postavenie zainteresovaných bankových inštitúcií.

131. V odpovedi na otázky Súdneho dvora počas pojednávania pritom odvolatelia nedokázali označiť nijaké ustanovenie, z ktorého by bolo možné vyvodiť záver, že konštatovanie o zlyhávaní, ktoré prijala ECB, je spôsobilé samo osebe zmeniť ich právne postavenie.

i) Zverejnenie konštatovania o zlyhávaní

132. Posúdenia zlyhávania zo strany ECB a rozhodnutia Jednotnej rady týkajúce sa spoločnosti ABLV Bank a spoločnosti ABLV Luxembourg boli zverejnené v ten istý deň 24. februára 2018.

133. Rozhodnutia Jednotnej rady sa úradne zverejňujú, lebo predstavujú konečný akt v rámci postupu, ktorý jednoznačne ovplyvňuje právne postavenie inštitúcií, ktorých sa tieto rozhodnutia týkajú. Posúdenie ECB však bolo len predmetom tlačovej správy. [44]

134. Eventuálna zmena právneho postavenia bánk by prípadne vyplynula z konečného rozhodnutia Jednotnej rady, ktoré bolo úradne zverejnené. Tlačová správa ECB o posúdení zlyhávania týchto dvoch úverových inštitúcií, ktoré uskutočnila ECB, bola vypracovaná preto, lebo Jednotná rada prijala a zverejnila svoje konečné rozhodnutie.

135. Ako ECB uvádza vo svojej duplike, [45] ak Jednotná rada neprijme nijaké konečné rozhodnutie v rámci postupu, posúdenie zlyhávania zo strany ECB sa nezverejní, aby nemalo nepriaznivé ekonomické dôsledky pre posudzované úverové inštitúcie.

136. Je logické, že ECB tiež neoznámi svoje posúdenie pred tým, ako Jednotná rada zverejní svoje konečné rozhodnutie, aby sa vylúčili uvedené možné nepriaznivé ekonomické dôsledky. V doterajšej praxi, ktorá bola v tejto veci dodržaná, dochádza k zverejneniu rozhodnutia Jednotnej rady a tlačovej správy ECB súčasne.

137. ECB by hypoteticky mohla zverejniť svoje konštatovanie o zlyhávaní úverovej inštitúcie bez toho, aby Jednotná rada prijala konečné rozhodnutie v rámci postupu riešenia krízových situácií podľa článku 18 nariadenia SRM. Keďže v tomto prípade taká situácia nenastala, nie je potrebné skúmať, aké dôsledky by malo uvedené správanie, pokiaľ ide o postavenie dotknutej bankovej inštitúcie.

138. Vzhľadom na vyššie uvedené je potrebné zamietnuť prvé tvrdenie odvolateľov v rámci tejto druhej časti druhého odvolacieho dôvodu.

44 Táto tlačová správa je dostupná na webovej stránke ECB: https://www.bankingsupervision.europa.eu/press/pr/date/2018/html/ssm.pr180224.en.html.

45 Bod 19 dupliky ECB.

ii) Rozdiely medzi konštatovaním o zlyhávaní a správou, ktorú zverejnila ECB

139. Druhé tvrdenie v rámci tejto časti odvolacieho dôvodu treba tiež zamietnuť, lebo je založené na nesprávnom pochopení bodu 47 napadnutých uznesení.

140. V uvedenom bode Všeobecný súd, ktorý poukázal na úvahy uvedené v bodoch 32 až 36 vyššie, dospel k záveru, že „napadnuté akty v nijakom prípade nie sú rozhodnutiami, ale prípravnými opatreniami“.

141. Uvedenou úvahou (ktorej správnosť som už z vecného hľadiska preskúmal) bola pritom skreslená výhrada, ktorú odvolatelia uviedli v žalobe o neplatnosť, že konštatovanie o zlyhávaní sa odlišovalo od správy zverejnenej na internetovej stránke ECB.

142. Podstatné bolo v každom prípade to, že akt ECB, proti ktorému smerovala žaloba (konštatovanie o zlyhávaní), nebolo možné napadnúť samostatnou žalobou na Všeobecnom súde.

iii) Judikatúra citovaná v napadnutých uzneseniach

143. Tretie a posledné tvrdenie v rámci tejto časti odvolacieho dôvodu má tautologický charakter a tiež ho treba zamietnuť. Odvolatelia tvrdia, že judikatúra citovaná Všeobecným súdom sa týka prípadov, v ktorých existovali pochybnosti o možnosti napadnúť akt žalobou o neplatnosť, čo je otázka, ktorá podľa ich názoru nie je predmetom tejto veci.

144. Ako som už uviedol, spor sa týkal možnosti podať priamu žalobu o neplatnosť posúdenia zlyhávania, ktoré prijala ECB, popri žalobe smerujúcej proti konečnému rozhodnutiu Jednotnej rady v rámci postupu riešenia krízovej situácie bankovej inštitúcie.

145. Judikatúra citovaná Všeobecným súdom bola pritom relevantná pre rozhodnutie o prípustnosti uvedenej konkrétnej žaloby podanej odvolateľmi. Uvedená judikatúra poskytuje usmernenia, ktoré umožňujú určiť, kedy možno napadnúť jednotlivé akty prijaté inštitúciami Únie v rámci zložitých správnych postupov, ako je postup, o ktorý ide v prejednávanej veci.

146. V konečnom dôsledku treba druhú časť druhého odvolacieho dôvodu – tak ako aj odvolanie v zvyšnej časti – zamietnuť.

VI. O trovách

147. Podľa článku 138 ods. 1 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora, ktorý sa použije na konanie o odvolaní na základe článku 184 ods. 1 tohto rokovacieho poriadku, Súdny dvor uloží účastníkovi konania, ktorý vo veci nemal úspech, povinnosť nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté.

148. Podľa článku 184 ods. 1 v spojení s článkom 140 ods. 1 uvedeného rokovacieho poriadku Komisia ako vedľajší účastník konaní znáša vlastné trovy konania.

VII. Návrh

149. Na základe vyššie uvedených úvah navrhujem, aby Súdny dvor:

1. zamietol odvolania ako čiastočne neprípustné a čiastočne nedôvodné;

2. rozhodol, že ABLV Bank AS vo veci C-551/19 P a Ernests Bernis, Oļegs Fiļs, OF Holding SIA a Cassandra Holding Company SIA vo veci C-552/19 P sú povinní nahradiť trovy konania;

3. rozhodol, že Európska komisia znáša vlastné trovy konania.